

17.09.2012

Ryj/1

§ 1031

Lausunnon antaminen Metsähallitukselle Hangon Tulliniemen linnustonsuojelualueen ja Bengtsårin lehdon Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmasta

HEL 2012-007812 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Metsähallitukselle seuraavan lausunnon Bengtsårin lehdon Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta:

Kaupunginhallitus toteaa, että asiasta on Metsähallituksen pyynnön mukaisesti saatu lausunnot Helsingin kaupungin kiinteistölautakunnalta, nuorisosiainkeskukselta, yleisten töiden lautakunnalta / rakennusvirasto ja ympäristölautakunnalta. Kaupunginhallitus lähettää Metsähallitukselle edellä mainitut lausunnot ja toteaa seuraavaa:

Metsähallituksen laatima hoito- ja käyttösuunnitelma kattaa kaksi erillistä Natura 2000 -aluetta: Tulliniemen linnustonsuojelualueen (FI0100006) ja Bengtsårin lehdon (FI0100008). Helsingin kaupunki ei omista maata Tulliniemen suojelualueella eikä sen läheisyydessä. Sen sijaan Bengtsårin lehto on kokonaisuudessaan Helsingin kaupungin omistuksessa. Kaupunginhallitus ottaa kantaa vain niihin suunnitelman osiin, jotka koskevat Bengtsårin lehtoa.

Bengtsår on Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen leirisaari. Helsingin kaupungin rakennusvirasto on vastannut suojelualueen hoidosta vuonna 1993 laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti. Saarella käy vuosittain noin 3 500 nuorta, ja yöpymisvuorokausia kertyy noin 16 000. Leiritoiminta luonteeltaan ohjattua ja suunniteltua ja leiriläiset toimivat pääsääntöisesti omilla leirialueillaan.

Kaupunginhallitus katsoo, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa asetetut tavoitteet tukevat valtakunnallisesti arvokkaan tammivaltaisen lehtokokonaisuuden suojelemista. Hoito- ja käyttösuunnitelman sisältö vastaa Bengtsårin lehdon hoidolle asetettuja tavoitteita ja siinä esitetyt toimenpide-ehdotukset ovat perusteltuja ja toteutuskelpoisia.

Nyt laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma on luonteeltaan yleissuunnitelma. Siksi Bengtsårin lehdon hoito ja käytön ohjaaminen vaatii jatkossa tarkempaa toimenpiteiden suunnittelua ylläpidon ja käytön ohjaamiseksi. Kaupunginhallitus katsoo, että jatkosuunnittelusta ja toimenpiteiden toteuttamisesta tulee sopia Metsähallituksen, Helsingin kaupungin ja Uudenmaan ELY-keskuksen kesken. Helsingin

kaupungin rakennusvirastolla, ympäristökeskuksella ja nuorisoasiainkeskuksella on valmius osallistua jatkosuunnitteluun.

Bengtsårin lehdon hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kertaluonteiset kustannukset ovat noin 21 500 euroa. Ylläpidon jatkuvaluonteisia kustannuksia, kuten niittoa, laidunnusta, käytön ohjausta ja vieraslajien torjuntaa, ei ole tässä yhteydessä arvioitu. Nämä toimenpiteet ja kustannukset tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä. Nuorisoasiainkeskus on ilmoittanut, että sillä ei ole tarvetta rakentaa nykyiselle suojelualueelle uusia leiripaikkoja eikä laajentaa suojelualueella olevien Sofianlehdon ja Lahdenpohjan toimintoja.

Kaupunginhallitus puoltaa Tulliniemen linnustonsuojelualueen ja Bengtsårin lehdon Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Metsähallituksen lausuntopyyntö
- 2 Hangon Tulliniemen linnustonsuojelualueen ja Bengtsårin lehdon Natura 2000-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma
- 3 Yleisten töiden lautakunnan lausunto 14.6.2012
- 4 Ympäristölautakunnan lausunto 26.6.2012
- 5 Kiinteistölautakunnan lausunto 9.8.2012
- 6 Nuorisoasiainkeskuksen lausunto 29.8.2012

Otteet

Ote
Metsähallitus

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Metsähallitukselle seuraavan lausunnon Bengtsårin lehdon Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta:

Kaupunginhallitus toteaa, että asiasta on Metsähallituksen pyynnön mukaisesti saatu lausunnot Helsingin kaupungin

kiinteistölautakunnalta, nuorisoasiankeskukselta, yleisten töiden lautakunnalta / rakennusvirasto ja ympäristölautakunnalta. Kaupunginhallitus lähettää Metsähallitukselle edellä mainitut lausunnot ja toteaa seuraavaa:

Metsähallituksen laatima hoito- ja käyttösuunnitelma kattaa kaksi erillistä Natura 2000 -aluetta: Tulliniemen linnustonsuojelualueen (FI0100006) ja Bengtsårin lehdon (FI0100008). Helsingin kaupunki ei omista maata Tulliniemen suojelualueella eikä sen läheisyydessä. Sen sijaan Bengtsårin lehto on kokonaisuudessaan Helsingin kaupungin omistuksessa. Kaupunginhallitus ottaa kantaa vain niihin suunnitelman osiin, jotka koskevat Bengtsårin lehtoa.

Bengtsår on Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksen leirisaari. Helsingin kaupungin rakennusvirasto on vastannut suojelualueen hoidosta vuonna 1993 laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti. Saarella käy vuosittain noin 3 500 nuorta, ja yöpymisvuorokausia kertyy noin 16 000. Leiritoiminta luonteeltaan ohjattua ja suunniteltua ja leiriläiset toimivat pääsääntöisesti omilla leirialueillaan.

Kaupunginhallitus katsoo, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa asetetut tavoitteet tukevat valtakunnallisesti arvokkaan tammivaltaisen lehtokokonaisuuden suojelemista. Hoito- ja käyttösuunnitelman sisältö vastaa Bengtsårin lehdon hoidolle asetettuja tavoitteita ja siinä esitetyt toimenpide-ehdotukset ovat perusteltuja ja toteutuskelpoisia.

Nyt laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma on luonteeltaan yleissuunnitelma. Siksi Bengtsårin lehdon hoito ja käytön ohjaaminen vaatii jatkossa tarkempaa toimenpiteiden suunnittelua ylläpidon ja käytön ohjaamiseksi. Kaupunginhallitus katsoo, että jatkosuunnittelusta ja toimenpiteiden toteuttamisesta tulee sopia Metsähallituksen, Helsingin kaupungin ja Uudenmaan ELY-keskuksen kesken. Helsingin kaupungin rakennusvirastolla, ympäristökeskuksella ja nuorisoasiainkeskuksella on valmius osallistua jatkosuunnitteluun.

Bengtsårin lehdon hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kertaluontoiset kustannukset ovat noin 21 500 euroa. Ylläpidon jatkuvaluonteisia kustannuksia, kuten niittoa, laidunnusta, käytön ohjausta ja vieraslajien torjuntaa, ei ole tässä yhteydessä arvioitu. Nämä toimenpiteet ja kustannukset tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä. Nuorisoasiainkeskus on ilmoittanut, että sillä ei ole tarvetta rakentaa nykyiselle suojelualueelle uusia leiripaikkoja eikä laajentaa suojelualueella olevien Sofianlehdon ja Lahdenpohjan toimintoja.

Kaupunginhallitus puoltaa Tulliniemen linnustonsuojelualueen ja Bengtsårin lehdon Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

Metsähallitus on laatinut Tulliniemen linnustonsuojelualue ja Bengtsårin lehto nimisille Natura 2000 -alueille hoito- ja käyttösuunnitelman. Suunnittelualueeseen kuuluu sekä Metsähallituksen hallinnassa että Hangon ja Helsingin kaupungin omistamia alueita. Bengtsårin lehto on kokonaisuudessaan Helsingin kaupungin omistuksessa.

Metsähallitus pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa suunnitelmasta 31.8.2012 mennessä. Helsingin kaupungin osalta lausuntoa pyydetään kiinteistövirastolta, nuorisoasiankeskukselta, rakennusvirastolta ja ympäristökeskukselta. Lisäaikaa lausunnon antamiseen on saatu 28.9.2012 asti.

Bengtsårin lehto

Bengtsårin lehto on 17 hehtaarin kokoinen Natura 2000 -alue Bengtsårin saaren eteläosassa, Hankoniemen pohjoispuolella. Se kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan ja on rauhoitettu luonnonsuojelulain nojalla vuonna 1995. Rauhoituksen tarkoituksena on valtakunnallisesti arvokkaan tammivaltaisen lehtokokonaisuuden sekä kulttuurimaiseman ja -lajiston suojeleminen.

Helsingin kaupunki omistaa Bengtsårin saaren, joka toimii nuorisoasiainkeskuksen leirisaarena. Nuorten leiritoiminta käynnistyi saarella vuonna 1948. Saarella on yhteensä seitsemän leirialuetta, joista kolme sijaitsee Natura 2000 -alueella. Vuosittain saarella käy noin 3 500 nuorta, pääosin pääkaupunkiseudulta, ja yöpymisvuorokausia kertyy noin 16 000. Suuri osa käyttöpaineesta kohdistuu Natura 2000 -alueelle.

Rakennusvirasto on vastannut suojelualueen hoidosta vuonna 1993 laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti.

Hoidon ja käytön suunnittelu - Bengtsårin lehto

Metsähallitus on nyt laatinut yhteistyössä HKR:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa alueelle uuden hoito- ja käyttösuunnitelman, joka kattaa kaksi Natura 2000 -aluetta: Tulliniemen linnustonsuojelualueen ja Bengtsårin lehdon. Hoito- ja käyttösuunnitelman päätavoitteena on luontoarvojen turvaaminen ja suojeleminen. Tavoitteena on sovittaa yhteen suunnittelualueiden eri maankäyttömuodot siten, että luontoarvot säilyvät. Keskeisiä tavoitteita on myös virkistyskäytön kehittäminen.

Metsähallituksen luontoinventoinneissa löydettiin kuusi erilaista Natura 2000 -luontotyyppiä. Jalopuumetsät (4,4 ha) ja -lehdot (5,4 ha) muodostavat näistä valtaosan. Bengtsårin tammilehto edustaa hemiboreaalisia lehtoja ja jalopuumetsiä, joista löytyy muun muassa

vanhoja mulmipuita sekä lahoa jalopuuta. Siellä kasvaa mm. tammea, saarnea ja vaahteraa. Vanhimmat tammets ovat 200-250-vuotiaita. Jalopuut myös uudistuvat alueella kohtalaisesti.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on lueteltu ja analysoitu Bengtsårin lehtoa uhkaavia tekijöitä, joita ovat umpeenkasvu, vieraslajit ja maaston kuluminen. Esitettyjä luonnonsuojelun ja -hoidon toimenpiteitä Bengtsårin lehdon alueella ovat esimerkiksi niitto, laidunnus, alikasvupuuston poisto ja paikallista alkuperää olevien jalopuiden istutus. Lehdosta tulee poistaa sinne kuulumattomina terttuseljaa ja siperianhernepensasta. Myös minkin ja supikoiran pyynti on mahdollista. Kävijöiden liikkumista tulisi ohjata niin, että maaston kuluminen vähenisi.

Bengtsårin nykyisiä palveluita ja olemassa olevia leirialueita voidaan suunnitelman mukaan kehittää nykyisillä paikoillaan, mutta uudet leirialueet tulee sijoittaa Natura 2000 -alueen ulkopuolelle.

Hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kertaluontoiset kustannukset ovat noin 21 500 euroa. Käytön ja ylläpidon aiheuttamia kustannuksia ei ole tässä yhteydessä arvioitu, vaan ne tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä.

Hoito- ja käyttösuunnitelma on yleissuunnitelma ja se ohjaa jatkossa alueelle tehtäviä toimenpite- ja luonnonhoitosuunnitelmia. Suunnitelmakauden pituus on 15 vuotta. Suunnitelman hyväksyy Helsingin kaupunki omistamiensa alueiden osalta ja vahvistaa Uudenmaan ELY-keskus.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Metsähallituksen lausuntopyyntö
- 2 Hangon Tulliniemen linnustonsuojelualueen ja Bengtsårin lehdon Natura 2000-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma
- 3 Yleisten töiden lautakunnan lausunto 14.6.2012
- 4 Ympäristölautakunnan lausunto 26.6.2012
- 5 Kiinteistölautakunnan lausunto 9.8.2012
- 6 Nuorisosiainkeskuksen lausunto 29.8.2012

Otteet

Ote
Metsähallitus

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

17.09.2012

Ryj/1

Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6

Tiedoksi

Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta
Kiinteistölautakunta
Nuorisosiainkeskus

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 09.08.2012 § 424

HEL 2012-007812 T 11 01 04

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Metsähallituksen laatima hoito- ja käyttösuunnitelma kattaa kaksi erillistä Natura 2000 -aluetta: Tulliniemen linnustonsuojelualueen (FI0100006) ja Bengtsårin lehdon (FI0100008). Bengtsårin lehto on kokonaisuudessaan Helsingin kaupungin omistuksessa. Helsingin kaupunki ei omista maata Tulliniemen suojelualueella tai sen läheisyydessä. Tämä lausunto ottaa kantaa ainoastaan Bengtsårin lehtoa koskevaan suunnitelman osaan.

Bengtsårin lehto on 17 hehtaarin suuruinen alue ja kuuluu Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen leirisaareen. Bengtsårin lehto on mukana valtakunnallisessa lehtojensuojeluohjelmassa ja suojelualueen perustamistarkoituksena vuonna 1995 oli valtakunnallisesti arvokkaan lehtokokonaisuuden suojeleminen sekä kulttuurimaiseman ja -lajiston suojeleminen. Suojeluohjelma mahdollistaa sen, että Bengtsårin nykyisiä palvelurakenteita ja olemassa olevia leirialueita voidaan kehittää nykyisillä sijoillaan, mutta kokonaan uudet leirialueet tulisi sijoittaa Natura 2000 -alueen ulkopuolelle.

Metsähallituksen yhteistyössä HKR:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa valmisteleva hoito- ja käyttösuunnitelma tukee Bengtsårin lehdon hoidolle asetettuja tavoitteita. Keskeisinä päämäärinä suunnitelmassa ovat muun muassa umpeenkasvaneiden elinympäristöjen hoito esimerkiksi laiduntamalla ja niittämällä sekä vieraslajihaittojen ja maaston kulumisen vähentäminen. Hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kertaluontoiset kustannukset ovat noin

17.09.2012

Ryj/1

21 500 euroa. Käytön ja ylläpidon aiheuttamia kustannuksia ei ole tässä yhteydessä arvioitu, vaan ne tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä.

Kiinteistölautakunta puoltaa Tulliniemen linnustonsuojelualan ja Bengtsårin lehdon hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Satu Järvinen, johtava ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 39225
satu.jarvinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 26.06.2012 § 217

HEL 2012-007812 T 11 01 04

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ympäristölautakunta toteaa, että Metsähallituksen laatima hoito- ja käyttösuunnitelma kattaa kaksi erillistä Natura 2000 –aluetta: Tulliniemen linnustonsuojelualan (FI0100006) ja Bengtsårin lehdon (FI0100008).

Tässä lausunnossa otetaan kantaa vain niihin suunnitelman osiin, jotka koskevat Bengtsårin lehtoa. Helsingin kaupunki ei omista maata Tulliniemen suojelualueella tai sen läheisyydessä. Bengtsårin lehto puolestaan on kokonaan kaupungin omistuksessa.

Ympäristölautakunta toteaa, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa asetetut tavoitteet tukevat valtakunnallisesti arvokkaan tammivaltaisen lehtokokonaisuuden suojelemista. Ympäristölautakunta pitää esitettyjä luonnonsuojelun ja –hoidon toimenpiteitä perusteltuina.

Lisäksi ympäristölautakunta toteaa, että koska nyt laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma on luonteeltaan yleissuunnitelma, vaatii Bengtsårin lehdon hoito ja käytön ohjaaminen jatkossa tarkempaa suunnittelua. Tästä tulee sopia Metsähallituksen, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Helsingin kaupungin kesken. Ympäristökeskus on mielellään mukana näissä keskusteluissa.

Ympäristölautakunta puoltaa Tulliniemen linnustonsuojelualan ja Bengtsårin lehdon hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Tiia Sten, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64316
tiia.sten(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 14.06.2012 § 337

HEL 2012-007812 T 11 01 04

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hoito- ja käyttösuunnitelma kattaa kaksi erillistä Natura 2000 -aluetta: Tulliniemen linnustonsuojelualueen (FI0100006) ja Bengtsårin lehdon (FI0100008). Helsingin kaupunki ei omista maata Tulliniemen suojelualueella eikä sen läheisyydessä. Sen sijaan Bengtsårin lehto on kokonaisuudessaan Helsingin kaupungin omistuksessa. Tämä lausunto ottaa kantaa ainoastaan Bengtsårin lehtoa koskevaan suunnitelman osaan.

Metsähallitus vastasi kummastakin Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnasta. Helsingin kaupungin rakennusviraston edustajat osallistuivat työtä seuranneeseen yhteistyöryhmään.

Hoito- ja käyttösuunnitelman sisältö vastaa Bengtsårin lehdon hoidolle asetettuja tavoitteita ja siinä esitetyt toimenpide-ehdotukset ovat toteutuskelpoisia. Suunnitelma on yleissuunnitelmatasoinen. Siksi se vaatii vielä tarkempaa toimenpiteiden suunnittelua ylläpidon ja käytön ohjaamiseksi. Jatkosuunnittelusta ja toimenpiteiden toteuttamisesta tulee sopia Metsähallituksen, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Helsingin kaupungin kesken. Rakennusvirastolla on valmius osallistua jatkosuunnitteluun Bengtsårin lehdon osalta yhdessä muiden Helsingin kaupungin virastojen, Metsähallituksen ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.

Bengtsårin lehdon hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen kertaluontoiset kustannukset ovat noin 21 500 euroa. Ylläpidon jatkuvaluonteisia kustannuksia, kuten niittoa, laidunnusta, käytön ohjausta ja vieraslajien torjuntaa, ei ole tässä yhteydessä arvioitu. Nämä toimenpiteet ja kustannukset tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa Tulliniemen linnustonsuojelualueen ja Bengtsårin lehdon Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

17.09.2012

Ryj/1

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Markus Holstein, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 64829
markus.holstein(a)hel.fi